

VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 3 NOVEMBER 2022

Onderwerp: RV Sessieverzoek PvdA Energie Noodfonds

Voorzitter: dhr. J.A. Kos

De leden: dhr. T.M. Beusenberg, dhr. M.F. Boels, mw. K. van Goethem, mw. J.M. Hup, dhr. R. Kenselaar, mw. G. Knikker, dhr. E.J. van der Peet, dhr. J.G. Rip, mw. M.C.M. Roos, dhr. F. Sidali, dhr. E. Vermeulen (vanaf 20.37 uur)

Griffier: dhr. M.H.H. Gerding

Portefeuillehouders: dhr. C. El Idrissi, dhr. J.N.J. Nobel

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Een bijzonder goedenavond. Wij gaan vanavond het sessieverzoek over het Energie Noodfonds met elkaar bespreken op verzoek van de PvdA en HAP. Vooraf zijn we geïnformeerd, gisteren, via de raadsinformatie, over een aantal vragen in het aanvraagformulier. We hebben vandaag geen insprekers en we gaan zo met de eerste termijn beginnen. Ik wil u vragen in uw bijdragen vragen te stellen aan het college en mocht u zelf denken 'die partij, daar vind ik wat van' of 'daar wil ik ook wat aan vragen', stel die vragen gerust, maar probeer geen minidebatjes met elkaar te voeren, maar die te bewaren voor de tweede termijn. Heeft u vragen voor het college, dan zullen die met plezier worden beantwoord, maar probeer ze niet te technisch van aard te laten zijn. Over de volgorde: de sessie is een verzoek van de PvdA dus die zal beginnen en daarna de HAP. Als u daarna non-verbaal aan mij aan wilt geven dat u ook graag het woord wilt voeren, maken wij daar een volgorde van. Mijnheer Sidali, gaat uw gang.

De heer SIDALI: Dank u wel voorzitter, fijn dat we hier bij elkaar zitten om de actualiteit die over ons heen komt te bespreken, maar vooral te spreken over onze inwoners, organisaties en ondernemers. Voorzitter, de hoge inflatie zorgt ervoor dat een deel van de huishoudens problemen ondervindt om de vaste en noodzakelijke lasten op te brengen. De hoge inflatie wordt vooral veroorzaakt door een sterke toename van de energieprijzen. Maar ook brandstofkosten en prijzen van voeding zijn flink gestegen. Met name voor huishoudens die een relatief groot deel van hun inkomen nodig hebben voor vaste lasten, zoals huur- en energielasten en noodzakelijke lasten, zoals voeding en persoonlijke verzorging, kan dit betekenen dat de totale uitgaven aan deze lasten groter worden dan het besteedbaar inkomen. Uiteraard, gelukkig, voorzitter, wordt er vanuit het rijk het een en het ander gedaan. Maar zoals we nu al weten, zal het niet genoeg zijn. Laatst was de PvdA in gesprek met onze inwoners, gesprekken bij de voordeur, om te horen hoe het met onze inwoners gaat. Hoe het met onze ondernemers gaat, voorzitter? Mensen draaien zich in allerlei bochten om toch rond te komen, want soms lukt dat net. Veel vaker lukt het niet. Mensen beknibbelen dan maar op posten waar wij als PvdA niet gelukkig van worden. Geen sport voor die kinderen, geen nieuw ondergoed kopen, iedere dag pindakaas op je brood. We hoorden een hartverscheurend verhaal van een mevrouw wiens kat is overleden. Ze kan nu geen nieuwe kat betalen. En ze zegt 'dit was mijn laatste gezelschap'.

We gaan niet alle problemen voor iedereen of alle problemen oplossen, dat kunnen we niet. Maar we zullen ons maximaal moeten inspannen om voor veel inwoners en ondernemers de problemen te verlichten. Het zijn vooral de midden- en kleinbedrijven die hard worden getroffen. Wanneer het daar

niet goed gaat, ontstaat het risico dat ze minder werknemers nodig hebben. Medewerkers die ook in hun levensonderhoud moeten voorzien. Denk aan uw favoriete restaurant, of de winkel op de hoek waar je vlak voor sluitingstijd nog even een stokbroodje haalt, of baklava. De boekwinkel voor je magazine, de kleermaker, of de stomerij. Voorbeelden te over, voorzitter. Ze zijn er altijd voor ons. Laten wij, nu ze het zo hard nodig hebben, er nu ook voor hen zijn. We kunnen de situatie waar we in zitten niet veranderen. Maar wel de manier waarop we erop reageren. We kunnen ze laten zien dat ze niet alleen staan. En ze daadwerkelijk steunen.

Voorzitter, het instellen van een tijdelijk noodfonds – noem het zoals u wilt, een noodfonds voor bestaanszekerheid, een budget voor maatwerk, het maakt eigenlijk niet uit – gaat erom dat zo'n fonds verlichting kan brengen. Het is incidenteel. We willen het deels halen uit de overschotten die we hebben en uit de algemene reserve. Ook denken we aan het inzetten van onderuitputting en overschotten.

Zoals ik al zei, voorzitter, we denken aan een tijdelijk noodfonds van ongeveer € 6 miljoen. Enkele kaders en uitgangspunten daarbij. Mensen met een laag inkomen kunnen blijvend gebruikmaken van gemeentelijke armoederegelingen, zoals het kwijtschelden van gemeentebelasting, scholierenvergoeding of gratis sporten. De grens ligt nu op 120% van het sociaal minimum en dat willen we graag naar 130% brengen. Dit moet dan onder meer de armoedeval van werkende minima met kinderen tegengaan.

Ook bakkers, horecabedrijven en maatschappelijke voorzieningen als zwembaden en sportclubs zien de energiekosten hard stijgen. We willen daar ook geld voor vrijspelen voor een noodfonds voor mkb'ers en maatschappelijke organisaties. Gemeentelijke belastingen en terugbetalen van Tozo-schulden worden uitgesteld. Tozo, zoals u weet, staat voor tijdelijke overbruggingsregeling voor zelfstandige ondernemers. Zeg maar zzp'ers. En Haarlemmermeeders met een chronische ziekte en een laag inkomen tot 130% krijgen eenmalig € 100,00 extra. Haarlemmermeeders in de schuldsanering hoeven deze winter geen geld af te lossen aan de gemeente. En het college maakt afspraken met andere schuldeisers om hen over te halen hetzelfde doen.

Voorzitter, dit is een poging om met elkaar in gesprek te gaan. Niets is in beton gegoten, alles is mogelijk. Veel is mogelijk. Om af te sluiten met de brief van het college. Dank voor de informatie. Wel een beetje kil, de brief waarin we dus eigenlijk al van het college meteen te horen krijgen dat we het niet gaan doen, een noodfonds. Wacht het debat af, wacht de discussie af met de raad en laten we vooral kijken naar de mogelijkheden. En ik vind het dan jammer om te lezen dat er geen gemeenten zijn die een fonds hebben opgericht. Arnhem, 160.000 inwoners, net zoals Haarlemmermeer, € 20 miljoen. Enschede, € 2 miljoen, Helmond € 10 miljoen. Ik ga dit rijtje niet helemaal af, maar de informatie in de brief klopt dus in feite niet. Maar dat is feitelijk en daar kunnen we het over hebben, maar daar hoeven we het niet over hebben. We willen het over Haarlemmermeer hebben. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Mijnheer Sidali, dank u wel. Mijnheer Rip, van de HAP.

De heer RIP: Dank u wel voorzitter. Ik ga aanvullen want zoals u weet hebben wij samen met de PvdA dit initiatief genomen. U moet weten dat wij binnen de HAP-fractie dat ook een keer overwogen hebben in de coronaperiode voor ondernemers, omdat we zagen dat er ook ondernemers tussen wal en schip dreigden te raken ondanks alle goede bedoelingen uit Den Haag.

Daar start ik dan mee, want wat er gebeurt op dit moment vanuit Den Haag is natuurlijk met de intentie om het gewoon goed te doen. Alleen wij constateren, en dat is dan maar een constatering die ik voor mijn eigen rekening neem, dat wij een kabinet hebben dat ongelooflijk goed is in het 'vooruitschuiven van'. Dat is denk ik voor ons een van de grootste drijfveren om te zorgen dat we in ieder geval in onze gemeente een reddingsboei kunnen uitgooien naar de inwoners en de ondernemers en dat we in ieder geval het signaal afgeven dat we niet halsreikend naar de verkeersborden richting Den Haag kijken of er alsjeblieft een wagentje voorbij kan komen met regelingen, maar dat we dus ook in staat zijn om zelf een reddingsboei te creëren. En wij zijn een gemeente die dat in principe kan doen.

En waarom? We zien ook een sterke stijging bij de voedselbank. We zien mkb'ers die in de problemen komen. De voorzitter van de werkgevers van Groningen tot Vlissingen roept constant op 'het is niet genoeg wat er uit Den Haag komt. We moeten ingrijpen, want de faillissementenstroom komt op gang'. En onze drijfveer is ook vooral lokaal gericht. We hebben 31 kernen. Het is in onze kernen al moeilijk genoeg om de voorzieningen op peil te houden. Het moet toch niet mogelijk zijn dat we straks meemaken dat de bakker in Vijfhuizen de tent moet sluiten omdat in Den Haag nog een klein beetje nagedacht wordt. Ik vind dat we dat niet kunnen maken, dus wat onze fractie betreft, HAP, moeten wij in onzekere tijden een extra zekerheid kunnen bieden.

Hoe het eruit komt te zien? Die ruimte wil ik eigenlijk ook een beetje bij het college laten, want ik weet dat ook het college al het mogelijke probeert te doen om de pijn te verzachten. Laat die voorwaarden dan gewoon daar liggen, kom met een voorstel naar de raad. Dat zou mijn voorstel zijn.

Ik ben net als collega Sidali wel een beetje teleurgesteld in de brief die ik ontving van dit college want daar lees ik eigenlijk als het gaat over de 120% naar 130% dat we eigenlijk geen budget hebben en dat het eigenlijk ook heel lastig is en dat het vooral heel lastig is. Eigenlijk staat er gewoon 'nou ja, weet je, we kunnen er niks meer bij hebben, we doen de deur maar op slot, en als je een inkomen van 130% hebt, dan ben je kwetsbaar, maar we kunnen helaas niets doen'. Ik vind dat signaal niet goed, dus wat ons betreft, zouden we daarnaar moeten kijken.

In de uitvoering is het helemaal niet zo moeilijk. We hebben een taskforce team. Zet ze in. Dat werkte goed bij corona. Pak het op, maak de lijnen kort en zorg ervoor dat we niet heel veel dingen gaan verzinnen om het in systeempjes en in regeltjes te gieten. We hebben een probleem met elkaar. Laten we proberen om dat met een goed signaal naar onze inwoners en ondernemers kracht bij te zetten. Even over dat fonds. Wat mij betreft is de tijdsplanning daarvoor zo lang de crisissen voortduren. Ik weet niet of er nog een paar aankomen, maar we zitten er volledig in. Niemand weet nog waar het eindigt. Als je het niet gebruikt, is dat toch geen probleem? Dan hebben we een signaal afgeven. Het zou mooi zijn als je het niet gebruikt. Dan vloeit het gewoon weer terug naar daar waar het hoort. Het is incidenteel. Mijn collega zei het al. En het zou mij enorm veel waard zijn als we dit ook gewoon unaniem volgende week kunnen realiseren met elkaar, want dan geven we een goed signaal af. Daar wil ik het bij laten.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Rip. Dan hebben wij de indieners gehad. Ik heb al een handje gezien. Mevrouw Van Goethem van GroenLinks.

Mevrouw VAN GOETHEM: Dank u wel voorzitter. Wij hebben het vorige week als raad al benoemd bij de sessie schuldhulpverlening. Niemand hoopt er ooit mee geconfronteerd te worden, maar feit is wel dat met een stijgende inflatie en een recessie de kans groot is dat meer van onze inwoners de eindjes niet meer aan elkaar kunnen knopen, dus dank ook aan de HAP en de PvdA voor het op de agenda zetten van zo'n belangrijk onderwerp.

We willen als GroenLinks onze tijd graag gebruiken om even te refereren aan de heel mooie bijeenkomst over kinderarmoede afgelopen september, waar we voor waren uitgenodigd door het college. Daarin sprak de Nederlandse Alliantie Kinderarmoede over de drie wijzen waarop armoede aan te pakken is. We kunnen het voor de inwoner verzachten bijvoorbeeld door het uitkeren van een landelijke energietoeslag. We kunnen de inwoners versterken door met hulp naar de structurele uitgaven en inkomsten van de inwoner te kijken of we kunnen het beleid voor die inwoner veranderen door te kijken wat we moeten wijzigen in het systeem om te zorgen dat er minder inwoners uiteindelijk in die armoedeval terechtkomen. En wat GroenLinks betreft, moeten we natuurlijk als politiek met name kijken naar dat structureel veranderen. Daarom waren we ook zo bevlogen tijdens de schuldhulpverleningssessie en daarom dienen we dan dus ook samen met PvdA moties in om in het beleid op die schuldhulpverlening nog wat verbeteringen te maken.

Maar we kunnen natuurlijk in de tussentijd niet niets doen op het gebied van verbeteren en verzachten en daarom vinden we de maatregelen die de HAP en de PvdA voorstellen in hun voorstel heel erg

sympathiek en lijkt ons met name op het gebied van het al dan niet tijdelijk verschuiven van de minimaregeling naar 130% boven het minimum, een heel uitvoerbare situatie waarbij we eigenlijk van het college willen horen in hoeverre wij daar als raad inderdaad incidentele middelen voor vrij moeten maken om te zorgen dat dit dus, zolang de crisis duurt, kan worden ingezet. Alvast bedankt.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van Goethem. Dan gaan we naar D66, mevrouw Knikker.

Mevrouw KNIKKER: Dank u wel voorzitter. De onzekere tijden, ik hoorde het mijn collega's ook al zeggen, raken onze inwoners, onze ondernemers, onze maatschappelijke organisaties, onze sportverenigingen. Het Instituut voor Midden- en Kleinbedrijf noemde de huidige situatie eigenlijk een clusterbom in Nederland, waarin alles samenkomt; niet alleen maar die stijgende energieprijzen, maar ook uitgestelde belastingen die geïnd moeten worden, het terugbetalen van coronasteun, inflatie, personeelstekorten, huren die omhoog gaan en het feit dat de consument de hand op de knip houdt. Het BKR ziet ondertussen dat het aantal ondernemers met betaalachterstanden toeneemt. Kortom, zorgelijke ontwikkelingen.

Wat D66 betreft, moeten we dus ook niet te lang wachten op die uitrol van de landelijke maatregelen als we nu kunnen voorkomen dat organisaties en ondernemers omvallen of inwoners alsnog in de knel komen en geen boodschappen meer kunnen doen. De vraag aan het college is dan ook: hebben wij duidelijk als gemeente in kaart waar de eventuele behoeften liggen bij deze verschillende organisaties en doelgroepen? Vinden er gesprekken plaats met onze sportverenigingen, met onze ondernemersverenigingen en wat leveren die gesprekken op? Want dat staat niet in de brief en dat zou wat ons betreft wel een belangrijke onderbouwing zijn voor het eventueel wel of niet instellen van een noodfonds.

We horen van de sportverenigingen dat ze naarstig op zoek zijn naar wat ze zelf kunnen doen. Niet meer douchen, een eenmalige energietoeslag voor de leden, interen op de reserves, energiebesparende maatregelen om te verduurzamen. En toch heeft iedereen zorgen of het voldoende zal zijn. En we willen volgens mij allemaal dat onze kinderen en volwassenen gewoon gebruik kunnen blijven maken van deze belangrijke voorzieningen, want ook zij zijn een belangrijk onderdeel als het gaat om het stimuleren van onze sociale cohesie in de gemeente.

D66 staat dus niet onwelwillend tegenover het onderzoeken van de mogelijkheid om een tijdelijk en incidenteel noodfonds in te stellen. Ik hoorde de collega van de PvdA ook al de gemeente Enschede aanhalen, qua inwoneraantal vergelijkbaar met Haarlemmermeer, een heel duidelijke randvoorwaarde, en de subsidie, het noodfonds, loopt in principe tot 1 april a.s. Het college geeft in de brief aan daar geen mogelijkheden toe te zien vanwege op zichzelf plausibele redenen, maar zoals ik net al zei, hebben wij dan als gemeente duidelijk in kaart waar de behoeftes liggen bij onze inwoners en bij deze verschillende doelgroepen? Dat willen wij nog wel graag horen.

Verder denken wij dat het haalbaar is om als gemeente ook iets te doen voor de mensen die net teveel verdienen voor de armoederegelingen, maar wel te weinig om op dit moment met die huidige inflatie rond te komen. In het coalitieakkoord hebben we natuurlijk ook opgenomen dat we willen onderzoeken of er financiële ruimte is om die groeiende groep mensen die werken maar die niet rond kunnen komen, beter te ondersteunen. Dan gaat het natuurlijk met name ook over gezinnen met kinderen die het hoofd boven water moeten houden. Die tijdelijke verhoging van 120% naar de 130% is wat ons betreft dus een middel om daar ook iets aan te doen. En dan zouden wij het graag willen koppelen, heel specifiek, aan die energietoeslag. Ook daarvan zegt het college dat het lastig wordt vanwege onvoldoende ambtelijke capaciteit, maar dat er wel wordt uitgezocht wat we wel kunnen doen voor deze doelgroep. Wij horen dan heel graag van het college: waar denken we dan aan? Wat speelt er dan bijvoorbeeld? Zijn er al gesprekken met de Stichting Leergeld om bijvoorbeeld kindbudgetten te verhogen of kinderen te helpen met spullen en kleding om de winter door te komen?

Kortom, wij zien graag dat kinderen niet de dupe worden van deze energiecrisis en we horen graag wat het college aan mogelijkheden ziet om wel met het voorstel naar de raad te komen om hier toch iets aan te doen. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Knikker. Dan gaan wij naar het CDA, de heer Van der Peet, Die schrikt er een beetje van.

De heer VAN DER PEET: Ik dacht dat de heer Vermeulen nog voor mij was, maar dat maakt niet uit. Dank u wel voorzitter. We leven in bijzondere tijden, voorzitter, en die hebben een grote impact op onze samenleving. De energiecrisis houdt veel huishoudens, ondernemers en verenigingen bezig. Een ding is zeker, de hoge energieprijzen hebben uiteindelijk effect op iedereen in Haarlemmermeer. Wie in 2021 zijn energiecontract heeft verlengd, zit voorlopig nog goed. Maar was je in april van dit jaar aan de beurt? Dan heb je gewoon pech en ben je voorlopig gebonden aan de dagkoersen van de grote energiemaatschappijen. En het wrangste is wel dat de mensen die vanwege hun woonsituatie of beperkte financiële mogelijkheden niet in staat zijn geweest om hun woning al te verduurzamen, in plaats van dubbelglas dus eigenlijk dubbel pech hebben; een relatief hoog verbruik met dito kosten en geen zonnepanelen die alles nog enigszins kunnen verzachten.

CDA Haarlemmermeer vindt het niet meer dan terecht dat de overheid de inwoners en ondernemers helpt. Hoewel de regelingen veel te laat tot stand zijn gekomen, dat zei de collega van HAP ook al, zijn ze er gelukkig nu wel. De primaire vraag is of deze regelingen op tijd komen. We kunnen de noodzaak voor een vangnet in Haarlemmermeer echter heel moeilijk beoordelen. We weten nu hoeveel huishoudens energietoeslag hebben ontvangen, maar dat zegt niets over die nood die resteert, laat staan over hoe het zit bij het mkb en de verenigingen. Er zijn wel indicatoren, maar zeker weten doen we het natuurlijk niet.

Wat ons betreft, kunnen we niemand in de kou laten staan. Of het er nu vijf, 50 of 500 zijn, inwoner, ondernemer of vereniging. Ons minimabeleid is gelukkig wel al jaren goed op orde en daarmee ligt er wel een stevige basis. We hebben in het coalitieakkoord ook niet voor niets afgesproken te kijken of we met hetzelfde budget meer mensen kunnen helpen, want we moeten ook constateren dat we jaarlijks geld overhouden – dat gaf de heer Sidali ook al aan – en of we die ruimte dus kunnen benutten.

Als we om ons heen kijken, zien we dat andere gemeenten een noodfonds hebben ingesteld of in voorbereiding hebben. Maar de technische invulling daarvan, verschilt enorm. Een aantal gemeenten keert een verhoging uit van de landelijk afgesproken energietoeslag. Andere gemeenten verhogen het toetsingsrecht van 120% naar 130%, of zelfs meer. Maar een ding willen wij wel heel duidelijk maken en houden in dit in dit debat vanavond: we moeten dit percentage, dat die gemeenten aanhouden, niet verwarren met het percentage van 120 dat wij in ons minimabeleid hebben staan. Dat gaat veel breder en daar zitten veel meer haken en ogen aan om dat een tijdelijk karakter te geven. Dat blijkt ook een beetje uit de brief van het college. Dus wij zien er veel meer in dan die toetsingsslag van die energietoeslag te verhogen.

Tot slot voorzitter, wij willen onze inwoners, ondernemers en verenigingen niet in de kou laten staan. Dat zei ik al. Als voor de komende winter hiervoor een vangnet nodig is, dan moeten we het gewoon gaan doen. De noodzaak hiervoor moet dan wel echt duidelijk zijn. Eventuele regelingen moeten, wat het CDA betreft, in elk geval tijdelijk van aard zijn, maar ook maatwerk mogelijk maken, want er zijn altijd situaties die toch net weer even anders zijn en ook die mensen moeten geholpen kunnen worden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet, dank u wel. Dan heb ik op mijn lijstje staan zo meteen ChristenUnie-SGP, dan FVD en SRH. Mevrouw Hup, ChristenUnie-SGP.

Mevrouw HUP: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, het is zorgelijk dat er een steeds grotere groep mensen in armoede moet leven en dat er ook elke dag weer nieuwe mensen bijkomen. Het is goed dat wij ons

hier als raad over gaan buigen om te kijken wat we voor hen kunnen doen. Het voorkomen is tenslotte beter dan genezen en hopelijk vinden we vanavond met elkaar echt een passende oplossing. We gunnen iedereen het beste, maar het moet wel goede hulp zijn. En zoals ik in een voorgaand betoog al zei over de schuldhelpverlening, moet er in dat geval goed uitgezochte hulp zijn, want die mensen verkeren in nood, want het gaat in dit geval over het betalen van rekeningen. Er moet wel geld zijn. We hebben dus ook kennisgenomen van de beantwoording van het college en het is goed om te lezen dat er bijvoorbeeld preventief hulp wordt geboden, uit het project Vroeg erop af! Dat neemt niet weg dat wij ook begrijpen uit de beantwoording dat het niet raadzaam is om een noodfonds in te zetten de komende periode.

Maar hoe helpen wij dan die mensen die last hebben van de gestegen energieprijzen, de inflatie en de grotere groep Haarlemmermeeders die dreigen in de schulden te geraken? Zowel inwoners als organisaties, mkb'ers, die zich dagelijks ook inzetten voor onze mooie polder om die te behouden zoals die nu is. We hebben op dit moment dus echt geen zicht op wat wel kan en voornamelijk op wat niet kan. Ons standpunt is dat het bestrijden van armoede of schulden behoort tot de kerntaken van de overheid. We zijn dus echt van mening dat er hulp geboden moet worden aan degene die hulp nodig heeft. Wij roepen dus echt op: college, kijk naar wat wel kan.

Als ik zo hoor wat PvdA en de HAP nu hebben voorgesteld, € 6 miljoen, is mijn vraag: is dat dan mogelijk? Is het haalbaar? Daar zouden we graag verder over in gesprek willen en vooral een voorstel over willen zien vanuit het college. Ik heb ook kunnen lezen dat het college nog aan het kijken is naar, eventueel, een potje. Is dat € 6 miljoen, of is dat minder? Daar ben ik heel erg benieuwd naar.

We hebben vernomen dat... Even kijken hoor. Op dit moment voelen we ons dus heel erg onthand in de mogelijkheden. Mocht het voorstel van de twee partijen die dit hebben geïnitieerd een passend, goed voorstel blijken, dan staan we hier ook voor open en zien we dus, nogmaals, graag ook dat inhoudelijke plan tegemoet en zien we graag dat het wordt getoetst aan wat het college dan kan bieden. Tot zover, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Hup. Zou u voor de kijkers thuis ook met uw pasje in willen loggen zodat ze ook uw naam in beeld zien? Dan gaan we naar mevrouw Roos, FVD.

Mevrouw ROOS: Dank u wel voorzitter. Wat te doen voor inwoners die dreigen in de schulden te geraken? Al onze inwoners hebben te maken met het beleid van de overheid van bijvoorbeeld de zogenaamde stikstofcrisis, energiecrisis of als er een energietransitie door de strot wordt geduwd en zeker niet te vergeten, het beleid rond corona. Bedrijven zijn sinds kort begonnen met het betalen van de achterstallige belastingen. Ten gevolge van staand beleid heeft iedereen te maken met hoge prijzen van boodschappen, gas, water en licht. Er is een stormloop op voedselbanken en mkb'ers vallen om of staan op omvallen. Mensen redden het niet meer, kunnen de boodschappen niet meer betalen en durven de verwarming niet meer aan te zetten. En dan moet het nog echt koud worden.

Nederland is een groot voedselproducerend land en we zitten op de grootste gasvoorraad van Europa. Helaas kunnen we in deze raad niet beslissen omtrent Groningen of ingrijpen rond het overige beleid uitgezet door Den Haag. Wij zouden het anders wel weten: besteed die tientallen miljarden aan stikstof- en klimaatonzin maar aan de inwoners. Wat nu overblijft, is pleisters plakken voor de inwoners die het zwaarst worden getroffen. Het tijdelijk verhogen van de norm ten aanzien van de doelgroepen van 120% naar 130%, zoals voorgesteld, lijkt ons een goede aanzet. Capaciteitsgebrek moet geen invloed hebben. Daar hebben de mensen die in de knel komen geen boodschap aan. We willen heel graag meedenken over hoe we dat verder kunnen aanpakken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Roos. Dan gaan we naar de heer Beuseenberg, SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Onze inwoners komen in de kou te staan. Door de torenhoge energiekosten is het voor veel gezinnen in onze gemeente financieel niet mogelijk om de

verwarming aan te zetten, kunnen ouders de contributie van hun kinderen niet meer betalen en gaan kinderen met honger naar school of naar bed. Kortom, een dieptrieste situatie. En aan ons de taak om te zorgen dat mensen niet in de kou komen te staan, te zorgen dat ze eten hebben en/of kunnen sporten. Zonder hier met de vinger te wijzen wiens schuld het is dat alle prijzen zo hoog zijn, moeten wij hier tot een oplossing komen om voor onze inwoners hun bestaansrecht te behouden.

In de informatie die we hebben gekregen over de instellen van een noodfonds wordt aangegeven dat het een landelijk middel zou zijn, maar voorzitter, wij zijn hier nu verantwoordelijk voor onze inwoners. Er wordt ook verwezen naar de voorbeelden van maatregelen die reeds genomen zijn. Maar in hoeverre zet dat zoden aan de dijk? Juridisch zou het heel moeilijk worden om een noodfonds op te richten, maar moeilijk is niet onmogelijk. Waar een wil is, is een weg en er zijn meerdere wegen die naar Rome leiden. Ook wordt de situatie geschetst dat er geen 100.000-plus gemeenten zijn die een noodfonds hebben. Collega's hebben het ook al gezegd, neem bijvoorbeeld de gemeente Enschede. Voorzitter, u doet onze inwoners met deze brief echt tekort. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Beusenberg, dan hebben wij volgens mij drie partijen nog niet gehoord. Er wordt enorm enthousiast gereageerd door GEZOND Haarlemmermeer, mijnheer Kenselaar.

De heer KENSELAAR: Dank u wel voorzitter. Ik denk dat mijn vroege vingertje wat verwarring schiep en als een groet werd geïnterpreteerd. Dat maakt verder niet uit.

In ieder geval, voor ons ligt de vraag of wij iets zien in het oprichten van een gemeentelijk energiefonds, een noodfonds in dit geval, dit naast de landelijke steunmaatregelen die al lopen. Uiteraard vindt GEZOND Haarlemmermeer dit, zoals we dat dan noemen, een sympathiek voorstel of op zijn minst een sympathieke gedachte. Er rijzen tegelijk ook wel wat vragen waarvan een aantal onder het kopje technisch zal vallen. Maar neem ze vooral mee ter overdenking. En ik realiseer me dat inmiddels de heren Sidali en Rip in hun betoog al enkele punten hebben aangestipt.

Hoe lang zou dit noodfonds beschikbaar moeten blijven? En zal dit noodfonds een plafondbudget krijgen of wordt het een openeinderegeling? Wat kost de voorgestelde verschuiving van 120% naar 130% van de bijstandsnorm onderaan de streep? Wordt er eenmalig uitgekeerd aan inwoners die in aanmerking komen of kan iemand gedurende het bestaan van het noodfonds elke maand weer met de energierekening aankloppen? Vanuit welke pot gaan we dan het noodfonds vullen? Dat is al min of meer aangestipt in de gedachten daarover. En afhankelijk van de vorm en duur, hoe gaan we dan weer aanvullen? Wat gaan we ervoor laten om het noodfonds te kunnen laten bestaan? Met andere woorden, waar gaat het mes in? Dat is ook wel enigszins aangestipt. Komt er een terugbetaal- of aflosregeling, of is de nabije toekomst wellicht te onduidelijk of onzeker om hier al iets over te kunnen zeggen?

Zo zijn er vast nog wel een aantal vragen te bedenken, voorzitter. Laat vooral helder zijn dat GEZOND Haarlemmermeer voor een goed onderbouwd en eerlijk energienoodplan warm kan lopen en dat ook wij zeker niet onze inwoners in de kou willen laten staan. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Kenselaar, en mijn excuus als ik uw groet niet gezien heb en hartelijke groeten terug van de griffie en mijzelf. Dan hebben we nog de VVD en Forza!, die kijken elkaar veelbetekenend aan. Wie mag ik het woord geven? Dit wordt heel ingewikkeld.

De heer VERMEULEN: Zal ik dan maar?

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, gaat uw gang.

De heer VERMEULEN: Met uw permissie, ik stel me zomaar voor dat wij daar een klein beetje hetzelfde in zitten. Ik heb daarnet al mevrouw Van Straten gehoord 'Sinterklaas is vroeg dit jaar'.

Voorzitter, de versnelde afbouw van het gebruik van fossiele brandstoffen zonder een betrouwbare alternatieve energievoorziening en het jarenlang geld bijdrukken door de ECB om de zieltogende Europese droom levend te houden, met als de druppel die de emmer deed overlopen de oorlog, die Rusland begon in Oekraïne, hebben geleid tot de geldontwaarding die in de periode na de Tweede Wereldoorlog zijn weerga niet kende en die met name energie tot luxeproduct heeft gemaakt. Een scenario waar Forza! al jaren voor waarschuwde ontvouwt zich. In de haast van politici om op de postzegel grond die Nederland heeft geen gassen meer uit te stoten, hebben we niet alleen van vervuiling ons grootste exportproduct gemaakt, maar maken we en passant de bevolking armer. Het probleem zijn niet de hoge prijzen, maar het beleid dat tot die hoge prijzen heeft geleid.

Maar nu is Leiden in last. Opeens ontwaakt iedereen uit de groene droom en zijn we weer terug in de letterlijke kille realiteit. Den Haag zag de electorale storm aankomen en kwam met een keur aan maatregelen om een afstraffing in een stemhokje te voorkomen. Zo is de teruggave van de energiebelasting in 2022 verhoogd van € 560,00 naar € 785,00, is van 1 juli tot en met 31 december 2022 de btw op energie verlaagd van 21% naar 9% en krijgen de minima dit jaar daarbovenop ook nog eens € 1.300,00 op de rekening gestort en is voor 2023 een prijsplafond ingesteld.

Voor PvdA en HAP allemaal niet genoeg. Die willen een noodfonds instellen. Wat ons betreft populisme tot kunst verheven, voorzitter. Waar de rijksoverheid stemmen koopt op kosten van de toekomstige generaties, moet de gemeente een fonds vullen met echt geld. Forza! vindt dat HAP en PvdA dan met de motie of conceptraadsvoorstel moeten komen waarin ze aangeven waar dat geld vandaan moet komen. Een beetje makkelijk om dit initiatief bij het college neer te leggen. Wie wenst mag aangeven hoe hij die wensen vervuld wil hebben.

Ruim 5000 gezinnen in Haarlemmermeer hebben een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. Dat zijn er nog meer als je naar 130% gaat. Hoeveel gaan we die geven uit dat noodfonds? Ik hoorde net € 1.000,00, maar ook € 1.000,00 gaat deze mensen niet redden, maar het vereist wel een fonds met meer dan € 5 miljoen daarin. De PvdA en HAP voeren met het bespreken van deze dode mus alvast campagne over de rug van de meest kwetsbare inwoners. Forza! doet aan dat spelletje niet mee. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Mijnheer Vermeulen, dank u wel. Mijnheer Boels, VVD, heeft zijn kruid tot het allerlaatst bewaard. Die gaat nu het een en ander met ons delen. Gaat uw gang.

De heer BOELS: Dank u wel voorzitter. Ik heb ook de meeste spreektijd, dus wat dat betreft, leek het mij dat wel gepast.

Voorzitter, de inbreng van de VVD-fractie op het sessieverzoek van PvdA en HAP begin ik vandaag met een quote van Coen Teulings, oud-directeur van het Centraal Planbureau. 'Ik kan me niet heugen dat er zo'n grote nivelleringslag is geweest. Het verschil tussen werkenden en uitkeringsgerechtigden neemt in de jaren 2022-23 met 10% af. En het verschil tussen de hoogste inkomens en de laagste neemt met 7% af. De les van de jaren '70 en '80 is dat je niet voortdurend de sterkste schouders alle lasten kunt laten dragen'.

Voorzitter, de VVD-fractie kijkt op drie manieren, in het verlengde van deze quote, tegen het instellen van een noodfonds aan. Dat is een praktische, een inhoudelijke en een pragmatische manier.

Onze praktische insteek is in lijn met de brief die de VNG heeft gestuurd naar aanleiding van het instellen van een noodfonds door enkele gemeenten. Het lijstje met gemeenten die dit niet doen, is ook aardig lang. Dat ga ik hier ook niet herhalen, maar dat is natuurlijk wel een beetje gekke manier om te zeggen dat we het hier ook moeten doen.

Als je kijkt naar het praktische deel, dan gaat over uitvoerbaarheid en haalbaarheid. Uitvoerbaarheid moet zeker weten wel geborgd zijn, even los van wat je vindt van een noodfonds. Als je zoiets instelt, moet het uitvoerbaar zijn. We hebben hier nog heel veel vragen over als fractie richting het college. Voor welke doelgroep is een noodfonds, hoeveel ambtelijke capaciteit is nodig voor een goede uitwerking, wetende dat er al steeds een personeelstekort is? En we hebben ook vragen bij de

haalbaarheid gezien de vele opgaven die onze gemeente heeft. Kijk maar eens naar de opvang van Oekraïners, waar onze burgemeester regelmatig over aangeeft hoeveel inzet dat vraagt om dat op een goede manier te doen, maar denk ook aan de hersteloperatie van de toeslagenaffaire, iets waar ook de VNG op wijst. Dit alles kost capaciteit, voorzitter. We vragen ons dan ook af of je met een politieke keuze voor het instellen van een noodfonds dit dan ook echt kunt regelen.

Onze inhoudelijke insteek is gericht op het nivellerende effect van een dergelijk noodfonds. Er zijn natuurlijk verschillende manieren waarop je ernaar kunt kijken, maar enerzijds worden veel maatregelen genomen op landelijk niveau die allemaal los van elkaar een effect hebben. Anderzijds weten we ook niet precies in welke mate alle doelgroepen die we in de gemeente hebben geformuleerd, laat staan nieuwe doelgroepen, zoals bij het ophogen van 120% naar 130%, al volledig gebruik maken van bestaande voorzieningen.

Voorzitter, we willen eigenlijk wel graag weten van dit brede vangnet van allerlei maatregelen hoe die nu precies doorwerken en met welke effect die dan doorwerken. Laat staan of je al dan niet een noodfonds nodig hebt. Daarbij vraagt de VVD-fractie zich ook oprecht af waarom er dan nog meer gedaan moet worden. Het is natuurlijk ook gewoon de vraag 'hoe zit het dan met die huidige maatregelen, zowel op landelijk niveau als op lokaal niveau en wat kun je dan ook doen en met welke snelheid?' We hebben bovendien begrepen dat het Nibud bijvoorbeeld een gratis onderzoek kan doen voor de gemeente om te kijken 'welke doelgroepen, hoe zit dat dan in elkaar en hoe werkt dat door?' Ik snap ook wel dat dat niet de snelheid is die sommige partijen hiervoor willen zien, maar tegelijkertijd stellen wij voor eerst nog eens kijken wat we precies aan het instellen zijn voordat we zomaar allemaal geld aan het reserveren zijn.

Ten slotte voorzitter, is onze pragmatische insteek gericht op signalen die ook wij ontvangen van vele mkb'ers in onze mooie gemeente. En ook sportverenigingen waar wij onlangs ook al vragen over hebben gesteld. Ze hebben vooral vragen rond het thema energie en de mogelijkheden om energiegebruik en -verbruik te verminderen om die kostenstijgingen tegen te gaan. Wij willen dan in onze pragmatische insteek eerder kiezen om te kijken of je daar niet kunt investeren om te verduurzamen, om die ondernemers met die stappen te helpen zodat er met dit incidentele geld – stel dat je het toch wilt – een structureel effect kan worden bereikt. Want laten we over het einde van een crisis geen politieke keuzes maken. En zeker niet als het zoveel crisissen zijn, want dan hebben we een noodfonds als iets structureels ingericht. Dat lijkt me niet de bedoeling.

Ten slotte, voorzitter wil ik afsluiten met de kern van de quote waarmee ik begon. Laten we leren van de jaren '70 en '80 en dus eerst kijken naar wat er moet gebeuren voordat we een maatregel nemen zoals het instellen van een noodfonds. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: Mijnheer Boels, dank u wel. U krijgt op het allerlaatste moment nog een interruptie van mijnheer Rip.

De heer RIP: Ik heb me in de voorbereiding niet beziggehouden met een quote. Ik weet wel dat gedurende alle crisissen de rijken er in dit land 4% op vooruitgegaan zijn. Ik weet niet of dat met de nivellering te maken heeft, ik heb die quote niet, maar in ieder geval wordt het gat tussen de rijken en de armen steeds groter.

Ik hoorde de VVD ook iets zeggen over de vele crisissen. Wat heeft de VVD nu nodig in het tijdsbestek – want die crisissen lopen al een tijdje, de toeslagenaffaire heeft zelfs geleid tot het vallen van het kabinet, dat is al een paar jaar geleden, maar die mensen zitten nog steeds in de problemen – om te weten welke doelgroepen er in de problemen zitten, als de laatste stand van zaken is dat de middeninkomens nu ook al in de problemen komen? Wat heeft de VVD nu nog meer nodig?

De VOORZITTER: Mijnheer Boels, een reactie.

De heer BOELS: Dank u wel voor deze verhelderende vraag. Wat de VVD-fractie nodig heeft had mijnheer Rip wat dat betreft ook kunnen horen in onze bijdrage net. We willen namelijk gewoon beter weten hoe groot die doelgroep dan is, welke mensen het niet halen om bij de voorzieningen van de gemeente te komen. Op welke manier werken de landelijke maatregelen door voor deze doelgroep? En laten we wel wezen, als je het bij elkaar optelt, krijgt de doelgroep in ieder geval tot 120% elke maand al ongeveer € 250,00 van de overheid netto overgemaakt. En met alle maatregelen, vind ik dat al een behoorlijk effect. Het gaat niet om een quote, het gaat uiteindelijk om een nivelleringsmaatregel en als je die wilt nemen, is dat prima, dat kan, maar dat is een politieke keuze die wij anders zouden maken.

De VOORZITTER: Dit roept een reactie op bij de heer Sidali van de PvdA.

De heer SIDALI: Ik wil het even helder schetsen. Zegt de VVD hier nu tegen de mensen en de ondernemers in Haarlemmermeer 'we weten dat u geldproblemen heeft en wat wij kunnen geven, is een onderzoek'?

De heer BOELS: Wederom voorzitter, ik denk dat de heer Sidali mijn bijdrage niet voldoende heeft gehoord om te horen dat we ook een pragmatische insteek kiezen waarbij wij zeggen 'laten we die doelgroepen die er dan zijn, die kennelijk nog meer steun nodig hebben, met name de mkb'ers en sportverenigingen in onze gemeente, helpen bij het verder verduurzamen om ook op lange termijn iets te kunnen doen aan het verduurzamen en verminderen van de hoge kosten, die zij inderdaad ook wel ervaren'.

De VOORZITTER: Kunnen wij de rest van het debat voor de tweede termijn bewaren? Dan gaan we zo naar het college, waarbij ik dan nog voor de notulen constateer dat de partijen EEN Haarlemmermeer en BVNL niet aanwezig zijn. Dan geef ik allebei de wethouders na elkaar het woord.

Wethouder NOBEL: Voorzitter, dank. Namens het college zal ik iets zeggen over het noodfonds en mijn collega zal ingaan op armoedebestrijding en ook op de bijstandsnorm van 120% en 130%.

We hebben met de brief die we aan de raad hebben gestuurd u vooral op een goed informatieniveau voor deze sessie willen brengen. Sommige van u zeiden 'de brief is weinig empathisch', maar ik denk dat dit college net als u heel goed ziet dat er heel veel gaande is op dit moment in de samenleving. Sterker nog. Ik denk dat we in de drie, vier jaar tijd dat ik als wethouder hier heb gezeten – en de twee indieners van die sessie, kunnen dat vast nog wel voor de geest halen van toen we samen in de collegekamer zaten – ontzettend veel crisissen voorbij hebben zien komen en het is ons heus niet in de koude kleren gaan zitten. En zeker mensen die het al moeilijk hebben, worden dan vaak ook nog harder geraakt. Dus terecht dat er maatregelen worden genomen. Terecht ook dat wij minimeleidend in stand houden en dat we ook kijken – dat staat ook in de brief – hoe we meer kunnen doen. Daar zal mijn collega straks verder op ingaan.

Maar ik denk wel dat het goed is om te vertellen als we spreken over een noodfonds, en er werden inderdaad een aantal gemeenten aangehaald, wij ook hebben gekeken 'hoe doen andere gemeenten dat?' Dus niet zozeer 'bestaat het wel of niet?' We kunnen een lijst maken van gemeenten die het wel doen en niet doen, maar daar gaat het eigenlijk niet zozeer om. We hebben vooral gekeken naar 'hoe gaan die gemeenten ermee om?' En laat ik er dan een voorbeeld uit pakken, gewoon om te illustreren hoe ingewikkeld dat noodfonds is. Bij de gemeente Enschede bijvoorbeeld, spreken ze over een noodfonds. Maar wat ze daar doen, is een lening proberen te verstrekken aan iemand die niet uit de schulden komt. Als ik de bijdrage van velen van u heb gehoord, weet ik niet of dat nu de bedoeling was van het noodfonds zoals u dat voor zich ziet. Ik zie u al een beetje nee schudden. Dat is precies het probleem. Voor een noodfonds dat u in het leven wilt roepen, even los van het bedrag, heeft u incidenteel geld nodig. De structurele maatregel die u hieraan wilt koppelen, is de maatregel van 120% naar 130%. Dat is een ander soort geld. Je kunt best eenmalig iets doen, maar als je structureel een

maatregel invoert, zullen we daar ook iets mee moeten doen. Ik denk dat mijn collega straks ook nog wel zal aangeven dat daar financieel niet de ruimte voor is. Ik zie daar...

De VOORZITTER: Dat roept inderdaad een interruptie op bij de heer Sidali. Gaat uw gang.

De heer SIDALI: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, ik denk dat het op den duur een goede beweging is om van 120% structureel naar 130% te gaan, maar we hebben het hier echt over een tijdelijke maatregel. Dus er is nergens gezegd dat dat structureel moet. En goed dat de wethouder het voorbeeld geeft van Enschede, dat is een manier. Zou u misschien ook het voorbeeld van Arnhem kunnen noemen?

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ik denk niet dat we hier een uitputtende lijst moeten geven van voorbeelden. Ik heb er een voorbeeld uit gehaald om aan te geven dat gemeenten stoeien met de vraag 'hoe moeten we nou dat noodfonds handen en voeten geven?' Gelukkig zijn we ook als gemeenten met elkaar verbonden, even los van het politieke oordeel dat we hebben over een noodfonds, en bespreken we 'hoe moeten we met dit soort zaken omgaan?' En vandaar ook dat de VNG een brief heeft gestuurd waarin ze eigenlijk aangeven 'wij zien, net als het college overigens, de problemen en wat die crisis voor die groeiende groep armen, maar ook mensen die wel gewoon werk hebben, betekent en we vinden ook dat het rijk daar maatregelen voor moet nemen omdat je al heel snel komt in de structurele maatregelen die je heel moeilijk kunt afschalen'. Als ik nu kijk naar een buurgemeente als Haarlem, waar heel andere partijen in het college zitten – daar hoeven we helemaal niet ingewikkeld over te doen, daar zit een PvdA of een GroenLinks in het college – zeggen ze ook daar 'we gaan niet zomaar over op een noodfonds'. Juist vanwege diezelfde problematiek die ook in de brief is weergegeven.

Kunnen we dan helemaal niets doen? Nee, er zijn zeker wel mogelijkheden om voor de groep van 130% of 120% maatregelen te onderzoeken om te kijken 'wat kunnen we nog meer voor die groep doen?' Daar zal straks mijn collega uiteraard verder op ingaan. En dan zie ik nog een vraag.

De VOORZITTER: Ja, ik zie toch nog een kleine vraag bij mijnheer Sidali. Gaat uw gang.

De heer SIDALI: Nog even een heel kleintje, het college zegt 'laten we het niet over voorbeelden hebben', maar noemt dan toch nog eventjes Haarlem. Ik vraag het nog een keer, noem het voorbeeld van Arnhem dan, hoe doen zij dat?

De VOORZITTER: Mijnheer Rip heeft een aanvullende vraag?

De heer RIP: Ik wil eigenlijk wegblijven bij wat een ander doet. Het interesseert me eigenlijk helemaal niets wat een ander doet. We moeten van onze eigen kracht uitgaan. Daar wil ik het eerst eens over hebben. Ik wil aan de wethouder vragen: wat heeft u nog nodig, wat moet er nog gebeuren in de wereld zodat we eindelijk een keer de deksel van onze spaarpot af halen? Wat moet er eigenlijk nog allemaal gebeuren om dat voor elkaar te krijgen? Wat wij vragen, is incidenteel. Het is een signaal naar je inwoners en naar je ondernemers dat als die reddingsboei in Den Haag te traag is – en te traag is vooruitschuiven, de toeslagaffaire, het aardgas in Groningen, de waterschade in Limburg, ze zijn er allemaal nog mee bezig, want het is nog steeds niet afgerond – wij in ieder geval met opgeheven hoofd naar onze inwoners en ondernemers kunnen zeggen 'kijk, dit is onze reddingsboei'. Meer vragen we niet. En ik vraag aan u, wat heeft u nu nog voor crisissen nodig om eindelijk een keer onze spaarpot aan te spreken en te zeggen 'nou, we doen het'?

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel, u heeft een vraag naar nog een gemeente, maar ook een vraag over juist deze gemeente. Gaat uw gang.

Wethouder NOBEL: Ja, die eerste vraag parkeer ik, daar heb ik zojuist ook antwoord op gegeven. Laten we nu niet alle voorbeelden aanhalen. Ik wilde er een aanhalen om aan te geven dat het complex is. Ik begrijp het spelletje van 'laten we dan alle voorbeelden aanhalen', maar laten we dat nu niet doen, ook vanwege de tijd niet.

Op de vraag van de heer Rip, ik hoop dat het bij de crisissen blijft die we met elkaar voorbij zien komen. Dan weet ik dat toevallig gisteren ook nog even de stikstofcrisis erdoorheen is gekomen, maar juist omdat er zoveel crisissen zijn, ben ik zo blij dat we als gemeente een spaarpot hebben. Als u zegt 'ik wil een deel van die spaarpot gebruiken om maatregelen toe te passen', heb ik daar in principe ook helemaal geen noodfonds voor nodig. Het enige dat ik u wil aangeven, is dat u een structurele maatregel wilt toepassen met incidenteel geld. Dat gaat niet, financieel gezien, even los van wat we er politiek van vinden. U kunt best zeggen 'we gaan incidenteel een sportvereniging tegemoetkomen', maar een structurele maatregel als van 120% naar 130%, zult u financieel op een andere manier handen en voeten moeten geven. Dat gaat alleen om de techniek, dat is geen politiek oordeel. Het gaat alleen om de techniek. D66 vroeg heel terecht 'zijn er nog...

De VOORZITTER: We hebben een verduidelijkende vraag van het CDA van mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Ja, dan haak ik vooral even aan op die technische kant, want dat noemde ik ook al in mijn bijdrage. Dat is gewoon ontzettend complex. En al die gemeenten doen het, als je goed gaat kijken, allemaal op een andere manier, in een andere vorm. Maar als je kijkt naar die energietoeslag en als je alleen daarop focust, dus als je bijvoorbeeld de toetsingsnorm daarvoor zou verhogen of het bedrag zou aanvullen, zou dat technisch gezien dan makkelijker uit te voeren zijn? Want minimebeleid is natuurlijk heel breed, als je daarop gaat ingrijpen.

De VOORZITTER: Dan wil ik nog een keer naar wethouder Nobel en ik denk dat we dan over het hoe en wat misschien nog iets kunnen zeggen in de tweede termijn met elkaar.

Wethouder NOBEL: Ja, voorzitter dank. Dat is denk ik een heel terechte vraag van het CDA en dat is volgens mij – mijn collega zal daar straks ook nog verder op ingaan, 'wat kunnen we dan wel doen?' – een van die zaken die we goed willen uitzoeken; kunnen we dat incidenteel doen of heeft dat ook weer een structureel karakter? En als we dat incidenteel gaan doen, hoeveel budget is er dan bijvoorbeeld nog vanuit de BUIG-gelden of andere middelen waar we die groep van 130% in tegemoet willen komen? Als u daar politiek nog verder in wilt gaan door het incidenteel te doen. Dat kan, dat laat ik bij de raad. Ik zeg alleen 'structureel is dat geld er niet'.

D66 vroeg zich af: zijn er ook gesprekken met ondernemers en sportverenigingen? Heel terecht, want er zijn heel veel verschillende doelgroepen die door al die crisissen in de loop der jaren of eigenlijk de afgelopen tijd gewoon keihard worden geraakt. Of het nu de energiecrisis is, of de bouwcrisis waar we in zitten. Ik weet in ieder geval dat de wethouder Economische Zaken vanuit de MRA in gesprek is om te kijken hoe we mkb'ers tegemoet kunnen komen op die energietoeslag. Dus dat loopt al hartstikke goed. Het is goed om te zien dat dat juist regionaal wordt opgepakt, dat je daar als gemeenten gewoon een lijn in trekt en dat het eigenlijk apolitiek wordt en je zegt 'we constateren met elkaar dat er een crisis is. We constateren dat er een bepaalde groep tussen wal en schip dreigt te vallen en daar moeten we iets voor doen'. Het is eigenlijk heel ingewikkeld om voor al die groepen een maatregel in te richten. Want dan schiet je met hagel. Natuurlijk, je raakt wel wat, maar waarschijnlijk niet het doel waar je op mikte. Dus ik denk dat er nog heel veel uitzoekwerk zit in die zin, ook bijvoorbeeld voor de sportverenigingen. Ik durf het niet te zeggen. De wethouder Sport is hier niet aanwezig. Ik weet dat ze houdt van sport en dat ze ook veelvuldig met besturen in gesprek is. Maar misschien betekent het voor

de tennis wel veel meer dan voor, laten we het op een persoonlijke favoriet houden, de judo, omdat je daar geen lampen hebt die de hele avond staan te branden, maar gewoon een klein tl-buisje. Kortom, ik durf u nu niet te zeggen wat het effect is op elke individuele sportclub en ik denk dat mijn collega dan nu specifiek naar het onderwerp armoede gaat.

Wethouder EL IDRISSE: Dank voorzitter en dank voor alle bijdrages van alle fracties.

Even over het punt dat een aantal fracties aangaf, dat de brief wat te kil zou zijn. Ook namens het college zou ik willen zeggen dat wij ontzettend blij zijn dat we hier vanavond allemaal tijd hebben gemaakt om te praten over een van de grootste uitdagingen van deze tijd. En dat is bestaanszekerheid en het bestrijden van armoede. Dag in, dag uit, zet ik me ook in voor die kwetsbare groep. Dat doen we samen met het college en ik vind het fijn om te zien dat dit onderwerp u minstens zo aan het hart gaat als het ons gaat.

De afgelopen maanden stijgen die energieprijzen enorm, met als aanjager de Russische inval in Oekraïne. Dat hebben we gezien en schattingen van verschillende organisaties die lopen uiteen, maar algemeen kan wel worden aangenomen dat 10% van de Nederlandse huishoudens te maken heeft met die energiearmoede. Dus het speelt. Globaal geschat betekent dat er meer dan 1,5 miljoen Nederlanders om en nabij lijden aan die energiearmoede. We hebben op dit moment geen lokale cijfers, maar hebben ook geen reden om aan te nemen dat de situatie in Haarlemmermeer significant anders zou zijn dan de landelijke cijfers op dit moment aangeven.

Wat doen we als gemeente? We ondersteunen onze inwoners op twee manieren: financieel door het uitvoeren van de gemeentelijke, maar ook landelijk ondersteunende maatregelen, en ook middels advies. Denk even aan het energieloket dat we hebben, de energiebank en de subsidies die daarmee ook gepaard gaan.

Wat doen we nu nog meer als gemeente? Misschien is het ook even goed om dat ook enigszins in kaart te brengen. Sinds de invoering van die energietoeslag begin dit jaar hebben we aan 3183 huishoudens het bedrag voor de energietoeslag kunnen overmaken en hiermee is een bedrag van ongeveer € 4 miljoen euro gemoeid dat rechtstreeks ook naar die kwetsbare inwoners is gegaan.

We bieden ook sinds dit jaar die vroegsignalering aan. Hiermee geven vaste lastenpartners ons dan signalen af – we hebben het er al eerder over gehad in een eerdere sessie over de schuldhulpverlening – wanneer er betalingsachterstanden zouden zijn en zo kunnen wij ook als gemeente heel laagdrempelig en voordat de schulden problematisch worden, ingrijpen.

De afgelopen maanden is er ook heel veel ingezet op de communicatie over die minimaregelingen, want we weten namelijk ook met z'n allen dat die minimaregelingen niet vol worden gebruikt. Heel veel mensen hebben er geen weet van, dus dat is ook iets om echt op in te zetten. Daar zet ik me ook voor in de aankomende periode en daar zullen we als college ook de aankomende periode vol op inzetten. Heel veel mensen weten niet dat we een tool hebben 'bereken uw recht'. Ik spreek nog steeds mensen die aangeven 'ik heb het lastig, ik heb het moeilijk', en dan zeg ik 'kent u de tool?' 'Nee, die ken ik niet.' Dan zeg ik 'ga hem invullen' en dan hoor je achteraf 'ik heb recht op een aantal regelingen'.

De VOORZITTER: Mijnheer El Idrissi, ik wilde u uw zin laten afmaken maar ik zag een handje van de heer Boels.

De heer BOELS: Ja, dat klopt, dank u wel voorzitter. Ik heb een concrete vraag en die luidt als volgt, om hoeveel mensen gaat het dan? Heeft het college ook cijfers over het aantal mensen dat niet bereikt wordt met alle beleid en doelstellingen en maatregelen die we al hebben genomen?

De VOORZITTER: Ik weet niet of dit te technisch wordt?

Wethouder EL IDRISSE: Daar kan ik wel een antwoord op geven. Van de minimaregelingen die we hebben, wordt door rond de 60% gebruikgemaakt van de inkomensondersteunende maatregelen, dus

heel veel mensen die er recht op hebben, maken er nog geen gebruik van. Dat is een taak van ons, dat hebben we ook in het coalitieakkoord aangegeven. Daar moeten we vol op inzetten en ik hoop dat jullie dat met mij ook doen. Dus we moeten het kenbaar gaan maken dat mensen ook die tool kunnen invullen. We hebben nog meer gedaan. We hebben alle deelnemers aan de collectieve zorgverzekering, want dat is iets dat we ook doen, een brief gestuurd met informatie over hoe dat in 2023 verlengd kan worden. We hebben ook als gemeente recent op zo'n energiemarkt gestaan met informatie over die ondersteunende maatregelen om ze nog bekender te maken onder de mensen. En via de gemeentelijke kanalen wordt heel veel aandacht besteed aan bijvoorbeeld de cliëntondersteuning, de pluspunten van MeerWaarde, de financiële cafés, Humanitas.

Maar de vraag die volgens mij nu echt naar voren is gekomen in de verschillende bijdrages van de fracties, was: wat gaat het college nog meer doen dan we nu doen? Dat is een terechte vraag, want er speelt heel veel in onze samenleving. Ik kan u nog een ding meegeven en ik hoop u daarin ook wel gerust te stellen, want binnen het college zijn we ook op dit moment, as we speak, aan het kijken wat er mogelijk is. En hierbij zijn we natuurlijk, zoals we ook in de brief hebben aangegeven, beperkt in onze middelen. Dat klopt. Maar ook in de ambtelijke capaciteit. Maar er liggen wel een aantal scenario's en we moeten daar goed naar kijken, ook binnen het college. Die worden as we speak ook ambtelijk onderzocht. Dus zodra daar ook duidelijkheid over is, komen we terug naar de raad en dan... Ik kan daar nu ook niet verder op vooruitlopen, omdat die informatie nog niet helemaal duidelijk en bekend is. Tot zover.

De VOORZITTER: Dat levert nog twee vragen op, eerst mijnheer Sidali en dan mevrouw Knikker. Mijnheer Sidali, gaat uw gang.

De heer SIDALI: Dank u wel en dank ook voor de beantwoording namens het college. Ik vraag me dan toch wel af, u zegt 'as we speak zijn we aan het kijken naar allerlei mogelijkheden'. Maar 'as we speak kan ik u niks vertellen'. En, as we speak, wanneer kunt u het dan wel vertellen? Want de nood is aan de man en als de nood hoog is, dan is de gemeente nabij. Hoe nabij bent u eigenlijk?

De VOORZITTER: Mevrouw Knikker ook hierop?

Mevrouw KNIKKER: Dank u wel voorzitter. Ja, een soortgelijke vraag. Ik wilde graag een termijnindicatie van wanneer we meer horen omdat er heel veel spoed achter zit.

De VOORZITTER: Mijnheer El Idrissi, kunt u hier iets op zeggen?

Wethouder EI IDRISSE: Dank u wel voorzitter, belangrijk om te onthouden, mijnheer Sidali en mevrouw Knikker, want ik begrijp de oproep 'we moeten nu iets doen', is dat met het optuigen van die ondersteunende maatregelen gewoon heel veel geld gemoeid is. U noemt zelf al een bedrag van € 6 miljoen. Ik kan daar nu niet zoveel over vertellen omdat die cijfers nog niet bekend zijn maar we zijn er nu mee bezig om dat te onderzoeken en goed te onderzoeken. Dat vraagt tijd en dat vraagt zorgvuldigheid en ik hoop dat u het college ook die tijd geeft om dat ook goed te doen zodat we met een goed verhaal naar de raad kunnen komen. Dus even ter illustratie, om even de cijfers een beetje door je hoofd te laten gaan. De totale omvang van bijvoorbeeld de energietoeslag was ruim € 4 miljoen. Dat is natuurlijk niet zomaar eventjes wat geld of een tonnetje of twee. Dat zijn echt miljoenen euro's. Dat moet zorgvuldig en goed uitgewerkt worden voordat we überhaupt met iets kunnen komen.

De VOORZITTER: Mijnheer Sidali, ik heb nu echt vier vervolgvragen: we hebben mevrouw Van Goethem, mijnheer Beusenberg, mijnheer Vermeulen en mijnheer Rip dacht ik, en dan gaat mijnheer Boels ook zijn hand nog opsteken. Mevrouw Van Goethem als eerste.

Mevrouw VAN GOETHEM: Dank u wel voorzitter. Ik heb eigenlijk twee vragen aan het college. Ik hoorde net de wethouder zeggen dat er natuurlijk vroegsignalering is en dat we daar extra op inzetten. Is er ook rekening mee gehouden dat de inzet op vroegsignalering dus stijgt en de hoeveelheden mensen die kunnen worden vroeggesignaleerd door de stijgende inflatie ook kunnen worden gezien en kunnen worden geholpen? Is dat ook meegenomen in het nog voorliggende stuk over schuldhelpverlening? En ik hoor de wethouder ook zeggen dat er momenteel nog wordt onderzocht wat er dan wel kan. Volgens mij was deze sessie, als ik HAP en PvdA goed hoorde, ook met name bedoeld om met elkaar in gesprek te gaan daarover. Dus begrijp ik daar ook uit dat u misschien ook wat adviezen of richtingen, die wij nu meegeven als raad, extra kunt onderzoeken. In dat vooruitzicht zou ik dan graag willen laten onderzoeken hoeveel iets kost zoals mevrouw Knikker ook volgens mij al in haar betoog aangaf, om die minimaregeling naar 130% te verbreden op de energietoeslag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik stel voor om eerst alle vragen kort op te halen. En ik vraag ook om de vragen kort te houden. Eerst nog een reactie? Of een vraag.

De heer VAN DER PEET: Even voor de verheldering. Bedoelt u nu de toetsingsnorm voor de energietoeslag te verhogen van 120% naar 130%, of de minimanorm die we voor het minimabeleid hebben? Want dat is echt heel andere wereld.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Goethem, heel kort alstublieft.

Mevrouw VAN GOETHEM: Ik bedoelde de toetsingsnorm.

De VOORZITTER: Dank u wel, dan ga ik eerst naar de heer Beusenberg, SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. De portefeuillehouder geeft aan 'raad, geef ons nu alsjeblieft tijd om te kijken wat we kunnen doen'. Maar hoeveel tijd heeft u nodig, wanneer kunt u terugkomen bij ons? Ik bedoel maar, de thermometer staat nu nog ver boven nul, maar ik zie mevrouw Van de Meeberg een beetje verbaasd kijken, maar de thermometer staat nog boven nul, maar ik denk dat dat over een maand of anderhalf wel anders is. Hoeveel tijd heeft u nog nodig om onze inwoners niet in de kou te laten staan? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de heer Rip, van de HAP.

De heer RIP: Ik ga toch proberen de collega's mee te nemen naar het momentum. Het gaat hier om een noodfonds. Het gaat hier over crisis. Ik snap de uitleg van het college, als je een lange aanloop neemt, kun je een goede weging maken om het juiste beleid te maken. Dat is prachtig maar dat werkt alleen als je niet in een crisissituatie zit. Ik zal u helpen, als morgen het huis in brand staat, hoeven we het niet eerst te hebben over de vraag of we melders hadden moeten aanbrengen of dat we misschien andere preventieve maatregelen hadden moeten nemen, dan moeten we gewoon de brandweer bellen. En u kent mijn slogan: een kleine brand; weinig water, een grote brand; veel water. Maar we hebben het hier over een crisis en een discussie over die 120% naar 130% gaat gewoon de verkeerde kant op. Het gaat me niet om die structurele kant, het gaat er nu om dat je met 130% gewoon een probleem hebt in deze crisis. Heel simpel. En ik wil het niet structureel, dat zou wel mooi zijn want de armoede wordt steeds groter, zoals ik al in mijn bijdrage heb gezegd, dus de mensen komen in de problemen, ook in de 130%-cyclus, maar het is tijdelijk. Dus we moeten ze morgen als ze op de stoep staan, helpen. Dan interesseert het me niet of je 120% of 130% hebt.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip, heeft u ook een vraag?

De heer RIP: Ja, de vraag is heel simpel: we hebben geen tijd, college, om nog uitgebreid te kijken wat we wel en niet kunnen doen. We zullen dus onorthodoxe maatregelen moeten nemen.

De VOORZITTER: Goed. Dan gaan we naar de vraag van de heer Vermeulen, Forza!

De heer VERMEULEN: Ja voorzitter, ik heb de informatie van het college eigenlijk helemaal niet als kil ervaren, maar als heel pragmatisch. Daar wil ik ook gelijk een pragmatische vraag aan koppelen want ik dacht eigenlijk 'deze beantwoording maakt een sessie bijna overbodig'. Ik hoor van de beide wethouders hoe enorm complex het is en dat dit niet zo maar op het bordje van de gemeente thuisheert. Is het niet gewoon veel beter om, als alle gemeenten uiteraard met deze zelfde problematiek kampen, de bal terug te leggen waar die hoort en via de VNG aan te dringen bij het rijk op een goede regeling in plaats van dat we het wiel hier gaan zitten uitvinden? Samen met alle andere gemeenten die dat voor zichzelf ook doen?

De VOORZITTER: Ik hoorde daar inderdaad een vraag. De heer Boels nog en dan kom ik nog bij mevrouw Van Goethem? Nee, toch niet mevrouw Van Goethem. Dan mijnheer Boels.

De heer BOELS: Dank u wel voorzitter. Ik houd mijn vraag heel kort en krachtig. Zijn de scenario's die het college onderzoekt scenario's die gaan over het inzetten van incidenteel geld of over structureel geld? Volgens mij hebben we het alleen over de inzet van incidenteel geld en daarmee sluit ik me ook aan bij, denk ik, het merendeel van de collega's hier. Als we al iets doen dan gaat het over incidenteel geld en moeten we daarnaar kijken, we hebben het hier niet over het structurele.

De VOORZITTER: Dan gaan wij terug naar het college met een hele serie vragen. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Dat valt volgens mij best mee. Op de eerste vraag is het antwoord 'ja, daar hebben we ons ook bij aangesloten, bij de VNG'. We zien ook dat het rijk daar eigenlijk een rol op zich moet nemen. De argumenten daarvoor heeft u in de brief kunnen lezen.

In onze brief hebben we ook uiteengezet 'als je een structurele maatregel neemt als van 120% naar 130%, moet je daar ook structureel geld voor in de boeken opnemen'. Wat je wel zou kunnen doen, is met incidenteel geld andere maatregelen nemen. Mijn collega heeft zojuist ook al aangegeven 'ik kijk bij de potjes, bijvoorbeeld de BUIG-gelden, als daar geld overblijft, hoe we die groep van 130% toch kunnen bereiken'. Dat staat ook overigens in het coalitieakkoord, dus het zou gek zijn als we daar niet ons stinkende best voor doen. Dat is volgens mij mijn collega nu ook aan het onderzoeken en daarmee wil hij uiteindelijk ook bij uw raad terugkomen.

Dan blijft overeind staan 'moet je nu per se een noodfonds inrichten?' We hebben met elkaar 1 grote spaarpot. Als je daar nu – het wordt een heel klein beetje technisch maar het is misschien wel handig voor de discussie – € 6 miljoen uit wilt trekken, is dat niet zo eenvoudig. Er staat nu niet € 6 miljoen op de bank. Dus als je zegt 'ik wil er nu € 6 miljoen aftrekken', dan moet je over een heel groot deel gewoon rente betalen, want we hebben dat niet op de bank staan. Dus ik zou u willen adviseren: laten we daar zorgvuldig naar kijken; welk bedrag gaan we inzetten? Welk bedrag blijft bijvoorbeeld incidenteel over bij bijvoorbeeld een jaarrekening en welk bedrag kunnen we uitgeven aan onze inwoners zonder dat daar meteen weer die rentecomponent overheen komt? Beetje technisch misschien, maar de € 6 miljoen staat niet zomaar op de bank. Dat geldt overigens voor alle grote investeringen, dan krijgt u ook altijd keurig van het college terug dat dat meer geld gaat kosten omdat we geld moeten lenen. Maar daar zit ook nog wel iets waar we denk ik zorgvuldig met elkaar naar moeten kijken. Laten we niet te kortzichtig zeggen 'hup, dit bedrag', Volgens mij gaat het nu om de maatregel voor mensen die tussen wal en schip vallen. Daar hebben we ook middelen voor die niet altijd worden besteed. Laten we nou eerst daar eens naar kijken.

Wethouder EL IDRISSE: Dank voorzitter, toch nog eventjes... Ik zie mijnheer Rip die wil reageren, of zal ik snel...?

De VOORZITTER: Nog een verduidelijkende vraag op dit stukje, de heer Rip?

De heer RIP: Ja. Even of ik de wethouder Financiën goed heb begrepen. Zegt de wethouder nu eigenlijk met die BUIG-gelden 'we hebben een taart, die moeten we met 120 mensen delen en we gaan uiteindelijk diezelfde taart met 130 mensen delen'? Is dat wat u zegt? Dan ben je...

De VOORZITTER: Was de vraag nog niet klaar? Ik dacht dat de vraag klaar was.

De heer RIP: Dan ziet mijn fractie dat in eerste instantie als versoberen want je krijgt minder meer. Begrijpt u dat?

De VOORZITTER: Mijnheer Nobel.

Wethouder NOBEL: Ik begrijp wat u zegt. Dat zou denk ik kloppen als je zegt... Laat ik het anders formuleren. De afgelopen periode heeft u gezien dat er best vaak geld overbleef uit de BUIG-gelden, dus die groep, die we willen bereiken. Nu ben ik eigenlijk voor mijn collega antwoord aan het geven en dat moet ik misschien niet doen. Zal ik? Het lijkt me goed dat jij dat doet want jij gaat over de... Het is een financiële vraag die gewoon heel specifiek in zijn portefeuille zit.

Wethouder EL IDRISSE: Dat is prima, dank collega Nobel. Ik begin even, voordat ik u antwoord ga geven, mijnheer Rip, het is een hele terechte vraag, bij de vragen van GroenLinks, 'is er rekening gehouden met de stijging van de vroegsignalering?' Ja, het antwoord is heel simpel. Neemt u mee wat u in deze sessie hoort? Uiteraard, we willen graag ook het debat tussen de fracties aanhoren zodat we ook bepaalde zaken mee kunnen nemen in het verdere proces.

Dan mijnheer Rip over de BUIG-gelden. Ja, er zijn jaren dat we in die BUIG-gelden wat overhouden en er zijn jaren dat we een tekort hebben en soms moet dat bijgelapt worden uit de ADR. Soms kunnen we de ADR, de algemene dekkingsreserve spekken. Als je de afgelopen vier jaar bekijkt, kunnen we zeggen dat we per saldo iets meer in de ADR hebben gestopt dan eruit gehaald. Dat geld, dat is wat mijn collega ook heeft gezegd, zou je incidenteel kunnen gebruiken om bijvoorbeeld die groep boven de 120% te bereiken. Maar nog wel een kleine nuance, mensen of inwoners die boven de 120% zitten, dus een inkomen boven de 120% van het wettelijk sociaal minimum hebben, kunnen nog steeds gebruik maken van onze inkomensondersteunende maatregelen. Weliswaar niet voor de volle 100% want er wordt ook gekeken naar de draagkracht maar het wordt gekort op hetgeen dat je meer verdient dan de regeling zelf. Dus met andere woorden, je kunt er te allen tijde gebruik van maken maar – dan komen we weer terug op mijn punt dat ik echt nogmaals wil meegeven – meer dan de helft heeft geen idee dat je daar gebruik van kunt maken. We zouden met z'n allen ook die regelingen meer bekendheid moeten geven. Daar zijn we nu ook mee bezig maar daar moeten we veel meer op in gaan zetten.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Goethem heeft nog een nabrander en mijnheer Van der Peet zo meteen ook.

Mevrouw VAN GOETHEM: Met het gevaar dat we het inderdaad te technisch maken, maar uit de laatste brief van het college uit de septembercirculaire lazen we toch wel degelijk dat er € 4 miljoen incidenteel over wordt gehouden dus dan hebben we het niet over € 6 miljoen maar dan hebben we toch al twee derde. Zou dat wel beschikbaar gemaakt kunnen worden?

De VOORZITTER: En de vraag van Mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Ik ga even voort op de taart-analyse van de heer Rip. Want volgens mij... Zoals ik het uit de beantwoording van het college zie, is er eigenlijk een grote taart waarvan we elk jaar de helft weggooien en het is juist de bedoeling om gewoon iedereen van de stukken die er zijn te laten eten. Het is niet zo dat we dezelfde taart met meer mensen moeten verdelen.

De heer RIP: We eten 40% niet. O, sorry voorzitter!

De VOORZITTER: Graag via de voorzitter en ik had eerst nog een nabrander van de heer Beuseenberg, SRH.

De heer BEUSENBERG: Laat eerst de heer Rip maar want die werd aangesproken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dat is waar. Mijnheer Rip.

De heer RIP: Dank u wel voorzitter, ik heb het wat anders begrepen. We hebben gewoon 40% nog niet bereikt, dat is wat anders. Ik vind dat als je naar 130% gaat, je dat ook moet opnemen in je begroting want per saldo gaan we die taart met meer mensen opeten en dat betekent een nadeel, in principe, gewoon rekenkundig, heel simpel. En als er 40% van die BUIG-gelden over is, zou voor nu een bestemming kunnen hebben, maar dan is het in feite bezuinigen op het minimabeleid, als je het rekenkundig gaat stellen. We bereiken dus de mensen niet en dat is zorgwekkend en daar moeten we misschien op inzetten om toch meer te proberen om die BUIG, of die BUR, BerekenUwRecht, meer onder aandacht te brengen.

De VOORZITTER: Dank u wel, dan gaan we naar de heer Beuseenberg en daarna denk ik voor de laatste keer naar het college. Want de tijd gaat wel heel hard en ik gun u ook nog een tweede termijn met elkaar. Mijnheer Beuseenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Ik had net al de vraag aan de wethouder gesteld 'hoe lang heeft u nodig om naar de raad te komen met waar jullie over aan het denken zijn?' U weet ook dat de nood hoog is dus geef ons dan eens een tijdsplan, wanneer komt u naar de raad?

De VOORZITTER: Het college.

Wethouder NOBEL: Dank u wel. Al die taart, ik krijg er honger van. Maar laten we de taartdiscussie een beetje laten varen en even teruggaan naar het principe van een noodfonds dat incidenteel geld is en de maatregel van 120% naar 130% die structureel is. Dus als u die maatregelen wilt.

De heer SIDALI: Voorzitter, voorzitter, ik heb hier echt moeite mee.

De VOORZITTER: U heeft een punt van orde?

De heer SIDALI: Ja. De portefeuillehouder zegt nu drie, vier keer achter elkaar dat het een structurele maatregel is, maar niemand heeft hier iets gezegd over een structurele maatregelen dus leg dat ons ook niet in de mond. Alstublieft, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Wethouder NOBEL: Nou, voorzitter, ik begrijp dat het tot vervelens aan toe is, maar op het moment dat je structureel iets verandert, moet je dat ook structureel in de boeken opnemen. Je kunt niet zeggen 'ik ga een jaartje 130% doen en dan weer naar 120%'. Dat is gewoon niet zo eenvoudig dus als u dat wilt, kan dat wel, maar geef ik aan dat je dan niet op dat noodfonds moet gaan zitten en ook niet op de € 4 miljoen waar GroenLinks een vraag over had, die zeiden 'dan hebben we al twee derde gevonden'. Niet helemaal want normaal gesproken, als er geld overblijft, wordt er aan de raad voorgelegd 'wilt u dat in de schaa sprong wonen stoppen?' Dat betekent dus dat er € 4 miljoen minder naar woningbouw gaat en alles wat daarbij komt kijken. Dus het is niet zo eenvoudig van 'dat geld is over en dat kunnen we dan wel uitgeven'. Nee, dat had u eigenlijk al bestemd en dat gaat u nu voor iets anders bestemmen en dat is uiteraard een politieke keuze, maar niet een zonder politieke gevolgen.

De VOORZITTER: Dat levert nog een vraag op van de heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Voorzitter, het begint me nu echt zwaar te irriteren. We hebben hier met z'n allen besproken dat het hier gaat om incidenteel geld en de wethouder legt het iedere keer bij ons neer dat het structureel zou moeten. Ga nu eens in op dat incidentele. Dank u wel.

De VOORZITTER: Een verzoek om het incidentele.

Wethouder NOBEL: Dat is volgens mij ook uitvoerig gedaan door mijn collega. Ik geef alleen aan dat die specifieke maatregel structureel is en dat is nu een keer zo. Dat kan ik ook niet veranderen. Dus u kunt met incidenteel geld wel andere dingen doen. U kunt bijvoorbeeld, daar ben ik ook naar gevraagd door het CDA, uitzoeken hoe dat zit met die energietoeslag en hoe we dat handen en voeten kunnen geven? Dan moeten we kijken of dat op een incidentele manier kan gebeuren. Dat weet ik niet en daar durf ik het antwoord nog niet op te geven maar ik denk wel dat mijn collega een toezegging kan doen wanneer hij daarop terug kan komen, maar dat zijn maatregelen die wellicht incidenteel uit te voeren zijn. Maar die specifieke maatregel niet.

De VOORZITTER: Omwille van de tijd heb ik volgens mij nog 1 antwoord tegoed over een tijdsindicatie en dan stel ik voor om dan een beetje tot afronding te komen en naar een tweede termijn te gaan voor zover we nog tijd over hebben. Mijnheer El Idrissi.

Wethouder EL IDRISI: Dank u voorzitter, ik kan u beloven dat wij dat volgende week ook in het college gaan bespreken en dan moeten de stukken er ook zijn. Vervolgens kunnen we ook richting de raad komen met een aantal scenario's over hoe we die groep beter kunnen gaan ondersteunen. Dus we moeten daar nog eventjes gewoon goed naar kijken dus ik hoop echt wel dat we daar zo snel mogelijk op terug kunnen komen.

De VOORZITTER: Nog een allerlaatste nabrand van mijnheer Sidali.

De heer SIDALI: Dank u wel voorzitter. Dus volgende week?

Wethouder EL IDRISI: Mijnheer Sidali, ik geef u aan dat het een zorgvuldig verhaal moet zijn. We moeten ook eerst kijken naar 'wat komt er dan op tafel, wat ligt er dan, hebben we dan alles overzien?' Dus we moeten het daar dan ook goed over hebben binnen het college. Ik vraag u gewoon tijd en ik wil dat zorgvuldig doen, ook naar u toe, zodat u dan vervolgens een goed besluit kunt nemen. Ik hoop dat u mij dat ook gunt en het college die tijd gunt om met de juiste scenario's te komen.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Peet nog met een goed voorstel?

De heer VAN DER PEET: Ja, ik denk dat wij gewoon goed meegenomen willen worden. Dus als het antwoord daar volgende week is 'we hebben nog twee weken nodig', laat dat dan even weten, waar het in het proces staat. Dat kunt u volgens mij op zijn minst doen.

De VOORZITTER: Wilt u daar nog op reageren?

Wethouder NOBEL: U wilt op korte termijn horen waar u aan toe bent. Ik denk dat het voorstel dat u deed over die energietoeslag, het college u in Q4 zeker kan berichten en dan hoop ik dat dat voor de kerst kan gebeuren.

De VOORZITTER: Dit levert weer allerlei non-verbale en zachte verbale reacties op, maar ik stel toch voor om het laatste kwartiertje te benutten voor de tweede termijn en ik vraag wie daar een inbreng voor zou willen hebben. Ik zie mijnheer Sidali en mijnheer Boels. Dan gaan we dat proberen die resterende twaalf minuten in tweeën te knippen. Mijnheer Sidali als eerste.

De heer SIDALI: Dank u wel voorzitter. Er is nog veel werk te doen en dus eigenlijk geen tijd te verliezen. Ik laat het aan de VVD over van wie deze quote is. Een hint, ze was jarenlang onze allerhoogste baas. Wat ik zou willen bespreken, is de pragmatiek. Laten we nu niet allerlei beren op de weg zien maar gewoon kijken wat wel kan. Als je zegt '120% naar 130%, dat kan helemaal niet, raad, want dan zou je dat structureel moeten doen', waag ik dat te betwijfelen. We kunnen in deze tijden aangeven voor welke doelgroep we dit zouden willen verruimen. En als je zegt 'ja, maar dat is zoveel werk', dan zouden we misschien met elkaar kunnen zeggen 'laten we het dan in ieder geval doen voor gezinnen met kinderen tot 130%'. Dat is misschien een iets kleinere groep, misschien wat beter uitvoerbaar maar dan doen we wat. Dus ik ben eigenlijk op zoek, samen met mijn collega's of we een aantal pragmatische maatregelen kunnen nemen, heel erg op de korte termijn. We gaan volgende week een begroting bespreken dus kunnen we elkaar vinden, inderdaad, in het verruimen van die energietoeslag, dan kunnen we dat gewoon doen. Daarvan kunnen we gewoon zeggen 'we gaan met de mensen die dat nu al gekregen hebben communiceren dat dat een veel grotere groep wordt, maar dat we in ieder geval wel iets hebben met elkaar'. En ik denk voorzitter dat we het moment voor een onderzoek en nog weer verder kijken, voorbij zijn. Op de lange termijn kunnen we zeker nog kijken wat we nog verder kunnen doen, maar nu vraag ik gewoon pragmatisch aan de collega's of ze het ermee eens zijn.

De VOORZITTER: Ik weet niet of hij het ermee eens is, maar de heer Vermeulen heeft daar nog een reactie op.

De heer VERMEULEN: Ik sloeg aan op het begrip pragmatisch. Laten we ten eerste vooropstellen dat we het ook bij Forza! vreselijk vinden dat er allemaal mensen lijden onder de enorm hoge energieprijzen. Dus daar ben ik het helemaal met u eens. Wat ik echter niet pragmatisch vind, is dat wij hier in de gemeente alweer problemen gaan oplossen die niet door ons veroorzaakt zijn, maar echt het gevolg zijn van beleid in Den Haag. Beleid in Den Haag dat tot gevolg heeft dat onze inwoners verarmen. Die problemen moeten in Den Haag worden opgelost. Dat is de praktische oplossing. Als Den Haag regelingen doet die ontoereikend zijn waardoor wij hier alles op alles moeten zetten om onze inwoners bij te staan, dan kan ik maar een ding zeggen: we moeten keihard terug naar Den Haag en daar moeten we de problemen neerleggen en daar moeten ze opgelost worden. Wij moeten hier niet op zoek gaan in een begroting waar we wel of geen ruimte in hebben, we hebben hier zoveel wensen en we hebben al zoveel debat met elkaar moeten hebben over waar we wel en niet op moeten bezuinigen dat ik niet vind dat dit hier thuishoort in deze gemeente. Dat is een pragmatische aanpak.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar GroenLinks en daarna naar de HAP. Mevrouw Van Goethem.

Mevrouw VAN GOETHEM: Even een reactie op mijnheer Vermeulen. Terug naar Den Haag, ja, maar vervolgens niets doen in deze gemeente? Nee. Want ik ben hier gekozen door de inwoners van deze gemeente en ik vind dat op het moment dat HAP en PvdA terecht zien dat het niet goed gaat met de inwoners en ondernemers van deze gemeente, we daar dan wel degelijk een taak hebben om daarop in te grijpen, eerder dan dat Den Haag kan reageren.

Dan wil ik het graag weer terugbrengen naar de discussie waarbij volgens mij de vraag van mijnheer Sidali was: wat kan er dan wel? Dan zou ik ook heel erg geïnteresseerd zijn om, volgens mij door mevrouw Knikker naar voren gebracht, te kijken of het Nibud hier ook bij betrokken kan worden.

De VOORZITTER: Een heel korte reactie van de heer Vermeulen en dan gaan we terug naar het lijntje.

De heer VERMEULEN: Ja voorzitter, ik werd natuurlijk aangesproken en ik snap dat we enorme problemen hebben in deze gemeente, zoals alle gemeenten dat hebben met hun inwoners want daar zijn we echt niet uniek in, maar het kan niet zo zijn dat we in de gemeente altijd de fouten van beleid in Den Haag gaan rechtbreien zodat ze daar achterover kunnen leunen en niets meer hoeven te doen. Het probleem hoort thuis waar het veroorzaakt wordt en dat is niet hier bij ons.

De VOORZITTER: De heer Rip heeft daar ook nog een opmerking over.

De heer RIP: Ja, ik wilde aan de heer Vermeulen nog wat vragen. In de kern heeft hij natuurlijk gelijk. In de kern heeft hij gelijk dat het beleid in Den Haag is waar we hier uiteindelijk met z'n allen tegenaan lopen. Maar hij ziet natuurlijk ook in Den Haag dat de discussie daar veel belangrijker is wie er in Qatar op de tribune zit, dan dat het gaat over oplossingen. En ik heb een aantal voorbeelden genoemd, de toeslagenaffaire, een Groningse aardbeving, de waterschade in Limburg en ik kan zo een trits aan enquêtes die zijn geweest opnoemen. Ik wil mijnheer Vermeulen vragen: wat kan de inwoner en ondernemer van Forza! verwachten? Als hij na vier jaar moet zeggen 'we hebben heel veel sympathie gehad met uw problemen en we hebben heel goed gekeken naar Den Haag'. Wat kan de inwoner en de ondernemer van Forza! verwachten als hij in de problemen komt? Daar ben ik dan wel benieuwd naar.

De VOORZITTER: De heer Vermeulen.

De heer VERMEULEN: Nogmaals, een inwoner die in problemen komt door beleid in Den Haag, waar ze allemaal zelf voor hebben gestemd, daar zitten de partijen waar ze hun stem aan gegeven hebben, is niet door Forza! in die problemen geraakt. Als wij hier met pepernoten gaan strooien is dat niet de oplossing. Het enige dat wij doen, is ervoor zorgen dat dit soort beleid in Den Haag blijft worden gemaakt. 'Want in de gemeenten lossen ze het wel op...' Zo moet het niet zijn!

De VOORZITTER: Ik wil...

De heer RIP: Maar mijnheer Vermeulen geeft geen antwoord op mijn vraag.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip, nog even een moment. Ik heb nog een reactie van mijnheer Rip op mijnheer Sidali, we hebben D66 nog en de SRH en mijnheer Van der Peet en mevrouw Roos ook nog. Dat wordt heel uitdagend in vijf minuten, beste collega's, dus ik wil proberen of we het subdebatje met kortere reacties vorm kunnen geven omdat ik ook mijnheer Sidali nog een kans wil geven om het af te ronden. Kunt u daarmee leven allemaal? Dan mijnheer Rip, als het kan kort.

De heer RIP: Goed, ik hoor de heer Vermeulen. In principe geeft hij gewoon geen antwoord. Hij geeft wel antwoord maar niet op mijn vraag. Kijk, we verschillen niet van mening over beleid in Den Haag.

Wat wij willen als HAP, is in ieder geval een reddingsboei meenemen en die eventueel kunnen uitgooien voor onze inwoners en ondernemers en u wilt die reddingsboei niet. Dat haal ik eruit.

De VOORZITTER: Nee heren, ik ga nu echt zoals aangekondigd met mijn rondje verder. Anders wordt het een een-tweetje tussen mijnheer Vermeulen en mijnheer Rip en ik wil de anderen ook een kans geven. Dan kunt u dadelijk bij de borrel nog even goed met elkaar verder spreken want als ik de volgorde goed heb gaan we nu naar D66 en dan krijgen we nog CDA en SRH. O, SRH niet meer, die bespaart mij tijd, waarvoor enorm dank. Dan gaan we naar D66, mevrouw Knikker.

Mevrouw KNIKKER: Dank u wel voorzitter, ik wil reageren op de PvdA en pragmatisme. Dat was ook wat ik in mijn bijdrage noemde. Ik noemde de Stichting Leergeld, hoe we voor kinderen kunnen kijken wat er mogelijk is, of we daar dingen in kunnen verruimen. De oplossingen liggen best voor het oprapen, kijk gewoon naar de gemeenten om je heen. Iedereen doet wat anders, ja dat is ook zo, best practices kunnen we prima overnemen. Het is niet zo dat deze beker Haarlemmermeer wel voorbij gaat en dat we veilig binnen de Ringvaart zitten zoals bij Forza! een beetje de suggestie is. Volgens mij is het en, en. Natuurlijk moeten we werken aan wat in Den Haag gebeurt en zorgen dat dat uitgevoerd wordt, maar in de tussentijd kunnen we het ons gewoonweg niet permitteren, die luxe positie hebben we niet, om niets te doen. Dus alle kleine stapjes, alle kleine oplossingen waar we aan kunnen werken, helpen onze inwoners en ondernemers en sportverenigingen hopelijk en volgens mij vinden we elkaar daar in grote meerderheid in vandaag dus dat stemt mij wel gelukkig.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Van der Peet.

De heer VAN DER PEET: Dank u wel voorzitter. Ik heb heel veel dingen om me heen gehoord die eigenlijk wel richting maatwerk gaan, dus dat je toe moet naar iets van een regeling die er toch anders uitziet. Voor sportverenigingen kun je wat doen met tijdelijke huurverlaging, of noem iets gek, maar dat zijn heel andere dingen dan 120% naar 130%-discussies. Tijdelijkheid moet echt bovenaan staan. Het gaat echt om de periode tot uiterlijk 1 april. Dat doen alle andere gemeenten ook en dat moet heel duidelijk zijn. Ik ben heel erg benieuwd naar waar het college mee komt, neem vooral mee wat hier vanavond gezegd is. En de Haagse discussie, daar wil ik me niet in mengen maar ik denk dat we moeten onderkennen dat de hele crisis waar we nu in zitten vooral ergens uit Rusland komt en daar heeft Den Haag niets mee te maken.

De VOORZITTER: Voordat dit nog andere reacties oplevert, wil ik toch naar een afronding, naar de heer Sidali die het onderwerp mag afsluiten.

De heer SIDALI: Dank u voorzitter en dank aan de collega's en het college voor de inbreng. Het stemt mij hoopvol, zoals D66 inderdaad ook zojuist zei, dat we toch op korte termijn iets kunnen gaan doen voor onze inwoners, ondernemers en organisaties. Even in herinnering roepend, vorig jaar hebben we een overschot van € 7 miljoen uit de jaarrekening gehad, minus € 1,6 miljoen voor de schielsprong wonen, teruggestort naar de algemene reserve. Prima, zo gaat dat ook. Maar hier zeggen we 'alle overschotten die we nu gaan krijgen voor dit jaar, of haal het nog een keer uit de algemene reserve', dat is allemaal techniek. Ik begrijp het, maar zorg ervoor dat we wel wat kunnen doen met elkaar. Ik zie zo in dat ik met een aantal collega's eens even om de tafel ga zitten om te kijken wat we dan kunnen, want de begroting staat nu voor en ik begrijp van het college dat het iets meer tijd nodig heeft. Maar de tijd hebben we niet meer en er is geen tijd te verliezen. Dus ik stel voor dat we zelf eens even kijken of we met een motie of moties voor volgende week, want dan hebben we de begroting en gaan we daar met elkaar over in gesprek, kunnen komen om te kijken wat we in ieder geval zouden kunnen doen op echt korte termijn. Ik wil het college graag nog horen over wat het nog allemaal meer kan doen maar

we moeten nu ook echt iets met elkaar. Dus we gaan nog met elkaar in gesprek de komende week en dan komen we daar zeker volgende week tijdens de begrotingsraad nog op terug.

Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Sidali. Dan ga ik van de u bekende blessuretijd gebruikmaken door samen te vatten dat er is toegezegd dat Q4, rond kerst mogelijk nieuwe informatie op ons afkomt, ware het niet dat er in de raad misschien al initiatieven ontstaan volgende week. Dan wil ik u allen danken voor uw inzet en inbreng en voor het feit dat ik mijn training als voorzitter in alle facetten heb kunnen proberen waar te maken vanavond en ik sluit de sessie.